

นสพ.กรุงเทพธุรกิจ เพียบทความ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ฯ สวนสุนันทา "แนวคิดจัดการน้ำแบบองค์รวม รับเมืองขยายตัวพื้นที่ อีอีซี"

The image shows a newspaper clipping from 'EEC Focus' with the headline "'สหนช.'วางแผนน้ำรับอีอีซี" (Suanthana University plans water for EEC). The article discusses water management in the Eastern Economic Corridor (EEC) region. To the right is a portrait of the author, Associate Professor Dr. Somsak Suanthana, wearing a dark suit and a white shirt with a university badge.

ณ.มนุษยศาสตร์ฯ:สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โทร. 0 2160 1284
www.hs.ssrui.ac.th. / e-mail : hs.ssrui16@gmail.com

นสพ.กรุงเทพธุรกิจ เพียบทความ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ฯ สวนสุนันทา "แนวคิดจัดการน้ำแบบองค์รวม รับเมืองขยายตัวพื้นที่ อีอีซี"

บทความโดย : อาจารย์ศรวิฑูริ ไวยสุศรี สาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“เราไม่สามารถปฏิเสธความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้” และแน่นอนในอนาคตอีกไม่กี่ปีข้างหน้าระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ทำให้เกิดการขยายตัวของเมือง (Urbanization) ในเขต EEC จะขยายตัวอย่างรวดเร็วและเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ไม่ว่าจะเป็นย่านชุมชนใน จ.ฉะเชิงเทรา (แถบชุมทางสถานีรถไฟฉะเชิงเทรา), ย่านชานเมืองฝั่งตะวันออกของชลบุรี-บางแสน-ศรีราชา-แหลมฉบัง-บางละมุง-พัทยา-สัตหีบ และพื้นที่ฝั่งตะวันตกของมาบตาพุด จ.ระยอง

โดยการขยายตัวของเมืองในย่านดังกล่าวจะมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคม ย่านอุตสาหกรรม ย่านธุรกิจและการค้าบริการ และเกิดอาคารที่อยู่อาศัยกระจายตัวเต็มพื้นที่

แต่ทว่าหากพัฒนาโดยปราศจากการคำนึงถึงการบริหารจัดการพิบัติภัยที่เกี่ยวข้องกับน้ำแบบองค์รวม เราอาจเห็นเหตุการณ์น้ำท่วมในย่านต่าง ๆ ดังที่กล่าวข้างต้น เกิดขึ้นซ้ำซากทุก ๆ ปี เป็นประวัติศาสตร์ซ้ำรอยเหมือนเหตุการณ์น้ำท่วมใน กทม. ที่ยามใดเกิดมรสุมพาดผ่านเกิดฝนตกหนักสะสมเป็นระยะเวลาานาน มักเกิดอุทกภัยฉับพลันอยู่บ่อยครั้ง เพราะสิ่งปลูกสร้างกีดขวางทางน้ำปิดกั้นการไหลของทางน้ำ บางพื้นที่หากไม่มีระบบการระบายน้ำที่ดียังเป็นตัวเร่งความรุนแรงและการเคลื่อนที่ของมวลน้ำไหลบ่าบนผิวดิน

อย่างเหตุการณ์น้ำท่วมเมืองชลแถวถนนชลบุรี-บ้านบึง เมื่อวันที่ 24 กันยายน 61 เหตุการณ์น้ำท่วมศรีราชา เมื่อวันที่ 23 กันยายน 62 แถบพัทยา-บางละมุง เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 และ17 กันยายน 2562 เป็นต้น ซึ่งเกิดบ่อยครั้งมากและแทบจะเป็นประจำทุกปีเพราะลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทะเล มีรูปแบบภูมิสัณฐาน

เป็นแนวเทือกเขาทอดตัวตามแนวเหนือ-ใต้ สลับกับที่ราบลูกฟูก และลาดเทลดระดับความสูงไปทางฝั่งตะวันตกจรดชายฝั่งทะเล สังเกตได้ว่าที่ราบริมชายฝั่งทะเลบริเวณรอบเมืองไม่มีพื้นที่รองรับน้ำและระบบระบายน้ำขนาดใหญ่ไม่เพียงพอ บางแห่งสร้างปิดทับทางน้ำเดิมไปจนหมดสิ้น

ดังนั้นหากต้องการแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นรูปธรรม ควรศึกษาเป็นระบบลุ่มน้ำ (Watershed Characteristic) ของลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตลอดแนวชายฝั่งตะวันออกในเขตพื้นที่ EEC และหาแนวทางพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำโดยการเร่งขุดคลองเพื่อระบายน้ำลงสู่ทะเลให้เร็วที่สุด หากเกิดพายุฝนฟ้าคะนองอย่างรุนแรง ดังเช่นโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ จังหวัดชุมพร และโครงการขุดคลองอุตะเถา ในอำเภอหาดใหญ่ตามพระราชดำริ ของในหลวง ร.9 ซึ่งทั้งสองโครงการ เป็นโครงการที่แก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมมากที่สุด

ซึ่งการพัฒนาพื้นที่ของพระองค์ท่านมีทั้งรูปแบบคลองระบายน้ำลงทะเล และมีแก้มลิงไว้สำหรับกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง ซึ่งในพื้นที่ EEC ควรมีการวางแผนและกำหนดกรอบนโยบายป้องกันและลดความเสียหายต่อการเกิดอุทกภัยน้ำท่วมฉับพลันในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โดยจัดทำข้อมูลให้เป็นรูปแบบเชิงพื้นที่สำหรับการจัดการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดแนวทางในการรองรับการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่กำลังเกิดขึ้นในอนาคต

ที่มา : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน 2562